

JÁSZ UJSÁG

SZÉPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI LAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Jászberény, Vasár-utca 2 sz., hova a lap szellemi része és az előfizetési díj küldendő.
ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN:
Egész évre 8.— K
Fél évre 4.— K
Negyed évre 2.— K

Felelős szerkesztő:
BELEZNAV LÁSZLÓ.
Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

KIADÓHIVATAL:
Jászberény, Vasár-utca 2., hol hirdetések a legolcsóbban vétetnek fel. — Nyílter sora 30 fillér.
ELŐFIZETESI ÁR VIDEKEN:
Egész évre 9.— K
Fél évre 4.50 K
Negyed évre 2.50 K

Beköszöntő.

Bemutakozásunk alkalmával programmot kell adnunk. Elveket, eszméket, törekvéseket írni zászlónkra, melyekért becsülettel küzdeni — s ha kell: harcolni — nemes hivatásunk leend. E lap címében benne van programja is: Jász Ujság. Hirdetni ápolni, kérni, követelni, fejleszteni mindent, ami jász és a jászokra üdvös és hasznos. Programmunk tehát ez lesz:

1. Nemcsak helyi érdekü, de megszerezte, az egész Jászságot felölelő mozgalmat indítani a tervben levő általános választói jog törvénybe iktatásával kapcsolatban, a választókerületek új beosztásának keretében a „Jászvármegye“ kikerekítése iránt Jászberény székhellyel;

2. vitássá nem is tehető jogunk lévén ahhoz, hogy amit tölvünk széles e hazában megcsodált elvhűségünkért elvettek, követeljük a restitutio in integrumot, kifejezetten a *Jászberényi törvényszék felállítását* és vagy a *honvéd huszárság* vagy másnemű katonaság visszahelyezését;

3. Jászberény hovatovább a Jászság szellemi gócpontjává alakulván, kulturális intézményeink szaporítását is kérjük, vezetésesen az államszolgálat felállítását *ipariszolgát* és 6 osztályu *polgári fiúiskolát, a tanfelügyelői kirendeltséget*;

4. a jász összetartozandóság emelése megkívánja, hogy papírosan létező *Közművelődési Egyesületet, jászmuzeumot, Palotásy-dalkört* mint szükséges intézményeket fejlődni, működni, kolportálni elősegítsük;

5. a szövetség és a gazdálkodás igazi formája lévén, melyben a felebarátok összefognak és a közös jóért fáradoznak, küzdünk a *városi bank* felállításáért, mellyel kapcsolatban a *tuzbiztosítás és mezőgazdasági intézményeink* fejlesztése is eszközölhető, *gabonarakta, pinceszövetkezet, tej- és vajtermelő szövetkezet* a városnak csak hasznára válhatik, ezért azok megvalósítását, felállítását sürgetjük;

6. *helyes város fejlesztési politikát* követelünk, melynek főelve legyen mindazon tényezők *házi kezelésbe vétele*, amik most produktív hasznot

hoznak ugyan tulajdonosaiknak, de a város érdekeit nem kielégítően szolgálják;

7. közbiztonsági viszonyaink egyedül lehető javítása érdekében küzdünk a *rendőrség államosításáért* és támogatunk olyan törekvéseket, melyek a közbiztonsági szolgálat helyes megoldását célozzák;

8. az ipari és kereskedelmi intézményeink előre fejlődésére minden téren és alkalommal közreműködni kívánunk.

9. Hirlapirói működésünk egyik fő alapelveként ismerjük és valljuk a valláskerülő élet kifejllesztésének legnevesebb kötelességét, úgy és akként kívánunk munkálkodni e téren, hogy a felekezeti kétségelmézetek látszatát is kerülve, tisztán az emberszeretet és vallási meggyőződés munkájában s nem az egymás elleni gyűlölet szításában legyen erős a tollunk.

Egy szóval a sajtó igaz munkaságával kívánunk a hazának és e sokat szenvedett jászföldnek hasznára, előnyére válni.

*

TÁRCA.

HETI KRÓNIKA.

I.

Egy kis leány minapában
Hű lovagját várta,
Ott, ahol a Lehel előtt
Legtisztabb a járda.
Lesi nézi szivszorongva,
De hiába várja . . .
Egyszerre csak megindul az
Egek csatornája.
Öt perc múlva a kis leány
Lovagját nem várja,
A gyönyörű járda felett
Belefut a sárba.

II.

Ől a rendőr a pircsen
Földig ér a lába
Nagy a feje, de nagyobb
Az ő tudománya.
Tűnődik egy eseten,
Milyet még nem látott,
Kávéházból elloptak

Egy téli kabátot.
Felpattan a kardjára
A helyszinre vágta,
Hely de későn érkezett:
Üres fogast lát csak.
Elkseredésében
Mit telhetett tőle
Nagyot ütött kardjával
A saját fejére.

Kóro.

Csiksomlyói legenda.*)

írta: Kiss Menyihért.

Nálunk alig van nagyobb esemény a csiksomlyói búcsunál. Nem csoda, ha hónapokon át folyik a rávaló készülődés. Erdőn, mezőn, fonóban, meg a szakállszáritóban vasárnap délután, hol festői csoportokban vegyülnek el férfiak, asszonyok, öregek ifjak. Kik mennek, mikor lesz az indulás, a találgatásokról azokról a titokzatos eseményekről, melyeknek csiráit jövő köde takarja be lágyan. Székely ember nem szívesen

*) Mutatvány jeles munkatársunk „A Hargita alatt” című művéből.

kél utra, hát még akkora utra, mely két álló hébe kerül s az az istenes, nagyszerű dolog, hogy nem kocsin, szekéren, lóháton történik, hanem gyalog, az apostolok jóvón.

. . . Hanem az idén is, mint mindig, egy kis bosszúságot kevert a készülődők represszó örömeibe ifju Nagypál Ferenc, községi bíró. Lesajnáló nevetgeléssel mondta a legényeknek:

— Sohasem érem meg legények, hogy a hegyi körmenetben a szentség után a mi megyénk népe haladjon. A mi szentkeresztünk a legeslegutolsó a sorban.

A legények rozmarings kalapban, rancos száru csizmában, zsinóros piros labjában koszoruba állva, szemlesütve, csöndes megadással álltak a cinterem szélén. Egyik-másiknak megvillant a fekete szeme, de meggondolta a dolgot és nagyot nyelt. A deszkakerítés mellől mégis megszólalt valaki csendesen, alázatosan, bocsánatkéren:

— Még nem próbáltuk meg a harcot a háromszékiekkel. Az idén megpróbáljuk hogy legyen Marosszéknek is becsülete . .

Igy fogadjanak, így lássanak bennünket szívesen.

A Jász Ujság szerkesztősége.

Elveink és törekvéseink megvalósítására a fáradtságos nehéz munka során — örömmel és némi büszkeséggel kell konstatálnunk — a Jász-Ujság nem fog elzárkózva, elhagyottan állni már a kezdet-kezdetén sem, amennyiben készséggel sorakoztak munkatársakul:

Anvander Andor, a lap főmunkatársa.

Dr. Kiss Menyhért fővárosi író és költő.

Dr. Bartók Antal ügyvéd és író.

Dr. Kele József megyei főügyész.

Dr. Némedy Gyula hírlapíró.

Szabó János máv. ellenőr ismert közgazdasági író.

Dr. Pintér Jenő főgimn. tanár.

Dr. Barsy József főgimn. tanár.

Barsy Károly jogszigorló.

Dr. Oláh István népszövetségi ügyész.

Dr. Péntes Sándor ügyvédjelölt.

Simonfy Gyula főgimn. tanár.

Lukács Ferencz lelkész.

Dr. Terenyi János ügyvéd.

Dr. Antalffy Endre főgimn. tanár.

Kiss János lelkész.

Darányi Ferencz lelkész.

Sipőcz Pál főgimn. tanár.

Mogán Ákos hittanár.

Dr. Vonház István főgimn. tanár.

Legeza Mihály ip. isk. igazgató.

Streitman Károly városi jegyző.

Dr. Torday Ányos tanár.

Beleznay Ferencz hivatalnok.

A Jász Ujság

szerkesztősége és kiadóhivatala anyagi áldozatot és fáradságot nem kímélve, gyorsabb hírszolgálatra való tekintettel, az olvasóközönség kényelmére hetenként kétszer csütörtö-

kön és vasárnap jelenteti meg lapját, szellemes és gazdag tartalommal.

Az olvasó közönségnek nyújtandó eme előnyökért a jövőben vetett erős bizakodással kérjük a nagyközönség támogatását, pártolását.

A „Jász Ujság” „Közönség köréből” című rováta az előfizetőknek díjtalanul mindig rendelkezésre áll.

A „Jász Ujság” hirdetésekét a legjutányosabb árban közöl, előfizetőknek 50 százalék engedménnyel.

Előfizetési árak:

Egy évre helyben . . . 8 kor.

„ „ „ vidékre . . . 9 kor.

a „Jász Ujság” kiadóhivatala

— **Gróf Apponyi a törvényszékről.** Apponyi gróf által a Jászberényben létesítendő törvényszék visszaállítására vonatkozólag tett ígéretre nézve a politikai változás nyomán többrendű bírálatok és vélekedések hangzottak már el. Sokan erős reményük meghiusulását látva, már letettek annak lehetőségéről, hogy a jászberényi törvényszékből a mostani változó politika miatt lehessen valami. Ezen feltevések erős cáfolatának kell tekintenünk Apponyi Albert gróf Jászberény nagynevű képviselőjének aközelmúltban tett nyilatkozatát. Ugyanis városunk polgármestere a múlt hét folyamán hivatalos, illetőleg a jászberényi állami iskolák ügyében felkereste Apponyi grófit, aki a Jászberényben létesítendő törvényszék ügyére vonatkozólag a következő szövegről kijelentette: *„Ha a parlament működését megkezdi és a törvényes állapotok helyreállnak, a jászberényi törvényszékre vonatkozó törvényjavaslat tárgyalás alá fog vétetni s a jászberényi törvényszék szervezve lesz.”*

— **Apponyi gróf beszámolója.** Megbízható helyről nyert eddigi értesülésünk szerint városunk nagynevű országgyűlési képviselője beszámoló beszédjét a jövő március hó első felében fogja megtartani.

— **Uj főispán.** A mai napon több helyről vett értesülés szerint erősen tartotta magát azon régebben is már kolportált hír, hogy Jásznagykun-Szolnok vármegye főispánjává Dr. Kiss Ernő a szolnoki választókerület volt országgyűlési képviselője fog kinevezetni.

A késő délutáni órákban vett telefon értesítés szerint megint Lippich Gusztáv nevét emlegették.

— **Pártszervekedés** Mint értesültünk városunkban egy új párt alakulása van készülöben, melynek kezdeményező szálai állítólag a fővárosi „Nemzeti társas-körből” nyultak volna ide a kemény dió megtörésére. Ezen hírtünket természetesen fenntartással közöljük, amennyiben itt még ezen szervezkedésnek észlelhető jelei ez ideig nem mutatkoztak.

HIVATALOS RÉSZ.

A vármegyéről. Jásznagykunszolnok vármegye törvényhatósági bizottsága sürgősebb természetű ügyek elintézése céljából e hó 17-én rendkívüli közgyűlést tart Dr. Benkó Albert alispán elnökölete alatt, melynek első tárgya lesz: Dr. gróf Almásy Imre főispánnak a törvényhatósághoz intézett búcsú levele. A második és harmadik tárgy Gróf Apponyi Albert volt vall. és közoktatásügyi- és Dr. Darányi Ignác volt földművelésügyi minisztereknek felmentését tárgyzó leirat. Ezután következik Gróf Khuen Héderváry Károly miniszter elnök leirata az új kormány kinevezetéséről. Utána jön több sürgős természetű közigazgatási ügy.

— **Városi közgyűlés.** Jászberény város képviselő testülete e hó 18-án rendkívüli közgyűlést tart, melynek összesen 25 tárgya lesz. Ezek közt az érdekesebbek: A tejpiacnak kikövezése tárgyában a városi tanács előterjesztése; a hentes és mézszárszékek átalakítására vonatkozó bizott-

A legénytársak figyelmesek lettek a bátor beszélőre. Nini, hiszen ez Berecz Ábel, az árnyagerek, aki öklömmi kora óta városunkon szolgált, rongyosan, hitványul s mégis be szép szál ember kerekedett ki belőle. Ábel pedig zavartan, illetődötten állt s az ujjai egy almavirág halvány szirmait tépdesték, melyet ép az elébb nyujtottak neki keresztül a templomkerítésen.

Abban a pillanatban a toronyban öszszecsendültek a harangok s a népek indulni kezdtek. Ifju Nagypál Ferenc megveregette az Ábel vállát:

— Az apád is ember volt a javából. Boszniában együtt verekedtünk a hazáért Te a fia vagy . . .

A beszéd falun olyan, mint a pitypang kősa levele. Libben egy kis szellőcske s huss, huss, szertöröppen a zsúpos, cserepes, gránicos házak között. A beszéd magból rügy fakad, majd felső virággá pattan, ha a hívők melegséggel simogatják. A rossz emberek szájában mérgező csalmatokká durvul, szur, bánt s szomorúság indul utra azzal, kinek utjába hínak.

De a Berecz Ábel ígérete boldog büszkeséggel varázsolta el a Nyárádmentieket. Amiről soha még álmódni se merésztettek, édes valóságként dereng A gyönyörű, fenyőkoszorus kuphegy oldalán lassu méltósággal hullámkodik a rengeteg tömeg. Tíz vármegyéből összeseregledők. És tíz vármegye dicsőségért viaskodók búcsumentében valahára legeslegelejeleleng a maroszéki szent zászló . . . Ahol még sohasem lengett! Ha isteni segedelem támogatja a nyárádmenti nyurga legényeket.

Alig-alig várták az indulást Pünkösöd vasárnapja előtt open egy héttel kell megindulni a mikházi keresztaltnak. S amíg végig lépkednek az apró, szentföldi faluskákon, nő, dagad az éneklő búcsusereg A végén hatalmas táborra válik. Cseng a csengetyű ezüstösen, tisztán, messzire elkiabálón, peregnék a dobok, lengnek, lengedeznek a zászlók, illatos tavaszi virágfüzrek usznak, libegnek utánuk, mint megvilámló angyalkarok. A piros selyemszalagok nyugtalanokdnak a rengő levegőben. S a

fehérféjú sziklák alázatosan dobálják át egymásnak ölebe a fölbugó, viharzó, édesbűs dallamot:

„Magyarországról, romlott hazánkról,
Ne felekezzeél el szegény magyokról” . . .

Szembejövő szekerek, kocsk megállnak, kitérnek. Urak és parasztk kalaple-melve hódolnak ennek a tüzes, daloló se-regnek mely átszellemülten, boldogan, minden földi fáradságot, bajt, elfeledve, nap-sütésben, szakadó záporban, biboros haj-nalon és árnyas alkonyaton megy, megy a cstksonlyoi csodatévő Mária elé . . .

A korondi nagy hegy alatt hosszú pi-henő volt. Terebélyes cserfák hús árnyéku-kat kínálgatták, Korond pataka friss csobogással csalogatta a tikkadtakat. Ezer virá-gos, himes rét puha szőnyegnél kívánat-osaiban vonta magához a bágvadttakat.

Berecz Ábel is ledült egy bokor tö-vébe, haza gondolt fölnevelő öreg anyjára aki sirva csókolta meg a határszélen. Ek-kor baloldalról, észrevétlenül hozzálépett,

sági jelentés; a li-ik állami elemi iskola cájaira megveit terület adás-vételi ügye; az iparostanonc iskola felügyelő bizottságának megválasztása; az id. Mallár József lemondása folytán megüresedett központi választmányi tagság betöltése és végül a városi jegyzők magánmunkálataira vonatkozó szabrendelet tervezete.

— **Árvíz védelem.** Az árvíz elleni védekezés tárgyában kibocsájtott felsőbb rendelkezés szerint az árvíz védelmi munkálatok vezetésére Koncsek polgármester rendeltetett ki, míg az elüljáróság részéről a véd anyagokkal való rendelkezést vész esetén a város belterületén Bathó rendőrkapitány és ifj. Váleni János gazdasági tanácsos, a város külső területén pedig Kazy Pál és Kiss László rendőrbiztosok teljesítik.

— **Ló és szekér összeírás.** A város külső és belső területén létező lovak és szekerek statisztikai összeszámlálását a városi tanács rendelkezése folytán a hét folyamán kezdik meg a hatósági közegek Bathó rendőrkapitány felügyeletével. Az összeírás munkálatai e hó 28-ig tartanak.

— **Jegyző választás.** A Báthor Gábor halálával megüresedett megyei árvászéki jegyzői állásra — mint értesülünk — ez ideig Dr. Pethes László és Alexander Imre pályáznak. Mindkét pályázó rokonszenves tagja a vármegyei közéletnek és hivatalos ismereteik önként ajánlják őket a megüresedett tisztségre.

Létjogunk.

Ahol népes a család, ott az utolsó jövevényre nem ritkán rossz szemmel néznek az idősebb testvérek. Bizonyos számításokat huzott keresztül vagy legalább is módosított megjelenése. S ez bizony nem a legjobb ajánlólevél azok szívéhez, akiket esetleg testvéri érzésükben is kísér egy kis adag önzés. A Jászságban megjelenő sajtóorgánunk családijában utolsó jövevény vagyunk mi: a „JÁSZ UJSÁG” s így mindenfél fogadtatásra el vagyunk kénytelenek. Mindjárt elüljáróban arra kérünk mindenkit, fogadjon bennünket programunk szerint, marasztaljon magánál ígéreteink beváltása, belső tartalmunk, értékünk szerint. Ne mondja senki, hogy minek már megint egy új lap? Van létjogosultsága.

Györgyjakab Mária és szólott hozzá szeretettel:

— A feje nagyon izzadt, keljen föl az árnyékból Ábel.

— Köszönöm a gondosságodat, Mária. Meg is cselekszem, ha te kívánod. Mert te csak jót kívánhatsz.

A fiatal leány hosszas csend után azt kérdezte:

— Most már nem megy ugy-e többé vissza a városba? Nevelőanyja Ágnesné mindig siratja magát. Alig győzőm vigasztalni. Ágnesné nagyon szereti magát...

Itt karmazsinvörös lett, elhallgatott. A legény pedig fölállt s hosszan, mosolyogva nézte a Mária hajnalos arcát.

— Szépen gyűjtöttem a szolgálattól, de szeretném megvenni a köhéri berket is. Már csak pár forint kell. Aztán... az Isten megsegít, ami még hiányzik...

— Én is imádkozom azért... — sóhajtottá önkéntelenül Mária. S. Ábel kalapjára, mely a földön hevert, beletűzött egy szál piros rózsát.

Midőn a Jászságban oly szép számu, helyben pedig két más lap küzd a megélhetéssel és harcol állítólag a jász érdekekért, kellett lenni valami fontos oknak, ami lökést adott e lap megindításának. Hogy miből áll fenn lapunk, azért a magunk feje fog fájni. Anyagi és személyi tekintetektől teljesen elvonatkoztatva a kérdést, szellemi, ideális szempont az, mely e lap születésének főmotívuma gyanánt szerepelt. Azok a nagy célok, eszmék, irányelvek, melyeket nemcsak e lap homlokán a zászlóbontásban kifejtve, hanem minden igaz jászberényi szívvel-lelkével ott találunk, megkövetelik, hogy legyen egy független, bátor, szókimondó, tisztességes hangja és elfogulatlan sajtóorgánium, melyen mint szócsövön keresztül utat találjanak ezek az elvek, jász eszmék, vágyak, törekvések mindazok szívébe, akik a Jászság és Jászberény külső és belső életében tényezők, annak irányítására hivatva, közelebből Jászberény város jövő képének tervrajzát a jelenben készítik a gyermeklelkeket idomító tanítótól kezdve az országgyűlési képviselőig.

E lapnak küzdenie kell mindenért, ami a Jászságra, benne kivált Jászberényre anyagi és szellemi, kulturális és gazdasági szempontból kívánatos. De e küzdelemben nem lehetnek fegyverei a durvaság, az émelgyésig vitt személyeskedés, sem a folytonos botránnyajhászás s ökölnyi betűkkel nyomatható szenczióiban utazás, sem a mindent legyezgető gerinctelenség, máról holnapra változó elvtelenség és következetlenség, hanem a jog, igazság és szeretet, komoly és következetes munka legyenek a felhőszlop, mely utjafőn vezérli.

Est modus in rebus — mindent módjával. Például ha e lap a jász vármegyéért, a jászberényi törvényszékért harcol, nem kell okvetlen agyonütnie Apponyi grófot; ha a város érdekében valami üdvöset, nagyot akar művelni, ahhoz nem föltétlenül első lépés a Koncsek István kivégzése; ha ostorozásra megérett visszaélések, mulasztások, hibák és bűnök akár

A legény átvette a kalapot, megszalgotta és megdicsérte a virágot. Majd arra kérte a leányt:

— Az átalvetőd megnyomja a te gyenge válladat. Add csak ide, *lelkem*...

Akkor megcsendültek a csengők és kiléptek az országutara. Nem barnult az égen egy tenyérnyi felhőske se. A májusvégi nap arany sugarai noszogatták a rügyező kalászfeketét s csókokkal ébresztették az igazétes buzavirággokcsányt. Az ut oldalán kőrísek meláztak, széles, friss leve-löklökkel tapsoltak, sugdosódtak mintha valami különös, édes titkot rejtegettek volna. Gyönyörű reményteljes tavasz kacagott fű-ről, fáról, kavicsról, áhítatos lelkekről...

Hat nap és hat éjszaka után érkeztek meg a csodátévő helyre. Már akkorra a kis falu alig volt képes szállást adni a beözön-lő búcsúsoknak. A keskeny falusi utcákon hőmpölygött az emberfolyam színesen, csil-logón. Egymást először megpillantók is barátságosan szolitották meg egymást s a nagy napi körmenet részleteit hánytorgatták. A

a városházán, akár egybeült csakugyan találhatók s azok nyilvánosságra jönnek, azokat nem a leleplező lap lesajnálásával és lekicsinylésével intézi el, hanem kimélve a személyt, üldözni fogja a hibát s gyógyításán fáradozva kiküszöbölésre törek-szik. Ezen célhoz pedig amint nem dorong kell, mellyel agyonveri a beteget, hanem a sebész kése, hogy eltávolítsa, ami eltávolítani való, — ugy másrészt a minden előtt szemet hunyás, a mindenkinek tömjénezés, az örökös pax-pax hangoztatás sem elegendő. Mindenkinek eleget tenni lehetetlenség. Tulságos békeszeretet igen gyakran önként rejt magában s csak nagyobbítja a küzdelem hevét, elnapolva azt. A társadalmi béke oly becses, hogy érte nagyon sokat, még jelentékeny érdeket is fel kell áldozni; de mindig bűn érte föláldozni az igazságot vagy igazságosságot, a „JÁSZ UJSÁG” nem is fogja föláldozni soha!

Emellett következetes újság lesz kitűzött programjához. Amit hirdet és vall most, azt vallani fogja 3 hó és 3 év múlva is. Ha a községi takarékpénztár felállítására üdvösnök talált az vallott programjára e lapnak és közgazdasági írója hasábotok tölt uég heteken keresztül az eszme fejtegetésével, népszerűsítésével, akkor egy szép napon nem fogja a „Jász Ujság” azt mondani, hogy ne takarékoskodjunk; nem fogja olvasói ítéletét előbbeneivel homlokegyenest ellenkező állásfoglalással megzavarni s maga-magát azon kinos kérdés elé állítani, hogy most már bankos-e vagy nem bankos?

Azután egy lapnak következetesnek kell lennie erkölcsi irányában is. Amit hirdet elül cicefóval szedve, azt nem tagadhatja meg hátul a hirdetések közt sem. Ha vezércikk a kereszténységéről, annak kulturális érdemeiről szól és szinte csepeg a szentelt olajtól, akkor azzal sehogysem vág össze a szerelmi találgató helyének, a főkerítő újságnak, mint legjobb napilapnak reklámszerű hirdetése hátul; ha az ünnepi vezércikk ideális keresztény eszméket hirdet, akkor a vonal alatt nem közölhető ál-

törpe, szélesvállu, kacros alsócsikiak fitymálva dicsekedtek:

— A tavaj megtörtük vala a háromszékieket, merhogy ők is vitézkedjenek egyszer. De hónap, hónap Csik kitesz magát.

Az udvarhelyiek nem nagyon hangoskodtak, csak maguk között dörmögtek:

— Na, majd a farkaslaki legénység is ott lesz. Azok sincsenek máfilsztból.

Bizony a nyárádmentieknek kuss völt, még csak szóba se kerültek.

Hanem másnap... A kikerülésnél a sorok kialakulásánál, mintha csoda történt volna. Egy kis, elszánt, merész, bátor, csapat élen jegenyederek, acélkaru legény száguldott a körmenet elejére. Félelmetes gyorsasággal, nem is verekedve, mintegy siklott, rohant el az akadálysorok között.

Magasan emelkedő fejéhez kerestek vasrúdjai ütődtek, karjában láthatatlan karok görcsösen kapaszkodtak, huzzták, marták, tépték, hiába. Ment, ment előre, fekete kabátja foszlányokban lógott, piros lajbija ezer rongyra tépve, fehér abaharisnyója át-szurkálva. Hőfeher ingén átbiborított a ki-

latias tobzódó tárca; a született, megfeszített, feltámadt és mennybement Isten fia Krisztust magasztalhatja hangulatos sorokban elül, de ne hirdesse egyidejűleg két lappal hátrább, mint legjobb képes családi lapot, azt a szennyűságot; mely az egész kereszténységet impertinens módon arcul ütte káromolja ugyanott a Krisztust Ezen megtörtént hibák kikerülése céljából a „Jász Ujság” mindig a pozitív hit, a komoly vallásérkölcös felfogás alapján állva a vallásérkölcös megújulás előharcosa lesz a jász társadalomban. Tiszteletben tartva mindenkinek vallási meggyőződését, a hívő kereszténység örök elveit hirdeti a keresztény jászoknak. A társadalmi osztályokat érdeklő, mozgó nagy problémák megoldásának előkészítésére, megvitására, az igazi szociális kérdések meggyőzést és meggyőződést érlelő traktálására készséggel ajánlja föl hasábjait.

Munkára tehát! tér van bőven. Hanem a megoldandó kérdések, a megvalósítandó törekvések dolgait meg hányli-vetni, ezekhez tartózkodás és egyéb mellékletekintetek nélkül hozzászólni csak úgy lehet, ha egy senki részéről nem feszélyezett, senkinek le nem kötelezett lap áll rendelkezésünkre. Ime: itt a „JÁSZ UJSÁG”. Toile, lege! Vedd — olvasd!

Városi takarékpénztár.

Egy rendkívüli fontos és nagy horderejű gazdasági kérdés megoldása előtt áll Jászberény város közönsége. A kérdés nem ismeretlen a jász olvasó közönség előtt, amennyiben e sorok írója és e lap közgazdasági írója az első között jártak a városi takarékpénztár eszméje felvetésében.

Jászberény város képviselőtestülete e hó 1-én tartott rendes közgyűlésében tárgyalta ezt a kérdést, mely a városi kormányzat rokonszenvével találkozott már a szőnyegrehozás első pillanatában.

serkedt vér, homlokát is kemény, koppanó ütések érték, s a verejtékekkel összefolyt a piros vér és sűrű, fekete haján csurgott alá sötét rubint gyöngyszemekként. De legelől lengette, lobogtatta, diadalmasan, boldogan, a szűzmáriás falujabeli keresztet. Asszonyok, leányok sikoltozva, énekelve, kétségbeesve törülgették vörös homlokát.

— Vér, sok vér! . . .

Sóhajtozták, keseregtek, zoogták. De ő a meredek Koponyahegyen nagy lélegzetvétellel haladt fölfelé, ajkát keményen összeszorította, pilláit lehunyta, minden erejét megfeszítette. Ugy érezte, hogy a világ kárpítja van a vállán, vármegyéje becsülete a kezében. Sok-sok bámuló, ragyogó szemet látott a levegőben, melyek biztatták. Sok sok halk, muzsikáló, tüzes szót hallott, melyek lelkesítették.

Es ő megrogyó térdel, vonagló inakkal, biztató árnyszellemek társaságában ment. Ment az aranyló Tábernákulum után, az üngeplő miseruhák szemképrázati közzelségében. A nap is csodálkozott, s hogy sugarait ne érezze, eldugta fényes arcát

Igaz, hogy a miniszter, mint felelősségteljes fórum más városok ezen hasonnemű törekvésével szemben — egy az üzemmódozatokat szabályozó törvényjavaslat betérjesztésének szükségességére hivatkozással — még várakozó álláspontra helyezkedett, mindazon által nem tartjuk lehetségesnek, hogy a városok önkormányzati és közzgazdasági fejlődését célzó ügy végeredményében bármily okokból rideg elbánásra találna akár a törvényhozásnál, akár az államhatalomnál akkor, amidőn a városok saját benső gazdasági berendezkedésüket — bár felsőbb ellenőrzés mellett — önállólag irányítják.

A város polgármestere az e ülőirott közgyűlésben tett előterjesztést a városi takarékpénztár létesítése iránt.

Előterjesztése ez volt:

Jászberény város közönségének részint tulajdonát képező, részint a felügyelete alatt álló alapok készpénzei összesen 826816 korona 05 fill. a helybeli pénzintézeteknél 4 és 1/2 „o”-ra vannak gyűmölcsözés végett elhelyezve.

Ha a város városi takarékpénztárt létesítene, úgy a tulajdonát képező, mint a felügyelete alatt álló pénzei a közpénztár, és az alapok javára legkevesebb 5 „o”-ot jövedelmezésnek azon felül a létesítendő városi takarékpénztárnál lenne a legtöbb betét elhelyezve, az ezen betétek után befolyó s a betéti kamatába meghaladó kamatkülönbözeti összeg szintén tekintélyes összeget tenne ki, a mi a város fejlesztésére és a pótdadó csökkentésére lenne fordítható.

A város közönségének kölesőre szoruló lakosaira az a haszon is háramolnék, hogy ott olcsóbb kamatra juthatna kölesőnhöz, a város összes adófizető polgárait pedig azon előnnyel járna, hogy a város fejlesztése és egyéb kulturális intézmények létesítése céljából nem kellene mindig a pótdadó emelésével, amely már

egy felhődarabba. Halk, csendes szellő is kaparászott forró halántékán. Már-már összehull, dereka meg-megbillen, mint a fa a viharban. A kereszt meggyiszíni selyemszöve széles, hatalmas, bizonytalan ivetket rajzol bele a levegőbe. Most, most bukkik előre, itt, itt a legmeredekebb kaputónál, ahol ép euber is cammogva mászik. Szűz Mária irgalmaz nekí, utközben dől ki, anélkül, hogy a szívet még egyszer lázas dobogásba kergetné a diadal, a diadal.

Mégis, éreltetve, halálos erőmegfeszítéssel, kinnal, szenvedések poklával kiért a Koponyahegy csúcára, a csúcs közepén álmódzó kápolnához, az égő gyergyás, somlyói Mária elébe. A vezető papság ajkán föleseng már a háláadó „Tedeum”, ő is dalolni szeretne, de nem jön ki hang belőle. Nagy, erős szédülést érez, huzzák, taszítják, lökik láthatatlan szellemkarok, s az oltár előtt, a somlyói csodatévő Mária előtt lezuhan a hideg kövekre. Erős marka görbesően szorítja a kereszt véres rudját s a meggyiszíni selyemszövet a Csodatévő

úgy is elég nagy, a város adófizető közönségét tehelni.

A fent előadottak alapján tehát indítványozom, hogy a város és felügyelete alatt álló alapok tulajdonát képező pénzeinek a mainál jobban leendő gyűmölcsözése, a város közzjövédelmének gyarapítása, létesítendő intézmények által a város fejlesztése céljából, létesítsen a város, városi takarékpénztárt s ennek alaptőkéjéül jelölje ki a város tulajdonát és törzsvagyonát képező s alább felsorolt címek alatt kezezt készpénzt.

Tanalap címen kezelt 58756 kor 96 fill.

Gimnáziumi nyugdíj-

alap címen kezelt 22819 kor. 84 fill.

Fogyasztási adó tar-

talék alap címen kezelt 28331 kor 74 fill.

Gallyak, tuskók, szál-

fák ára címen kezelt . . . 13350 kor. 15 fill.

Méntelepí laktanya

eladási ára címén kezelt 28093 kor. 50 fill.

Összesen: 409552 kor. 19 fill.

Tekintettel arra, hogy a fentebb elősorolt törzsvagyonoknak bizonyos meghatározott célra való kijelöléséről és egy új intézmény létesítéséről van szó, ezen ügynek 30 nap közbevetésével leendő tárgyalására tűzzön ki a képviselőtestület határnapot.

Kelt Jászberényben, 1910. január hó 22-én.

Az itt hivatkozott horribilis alap-töke összeg pénzmuvelleti szempontból nemcsak hogy eléendő, de oly pozitív alaptétel, amilyennel kevés kezdő pénzintézet rendelkezhetik a leggazdagabb arányú részvényjegyzéssel is.

Nem hisszük, hogy a közzgazgatási formai szabályok szerint 30 nap mulva újra tárgyalandó ezen fontos gazdasági kérdéssel szembe helyezkedniék az üzleti magánérdek akkor, amidőn itt egyenes és világos közérdek, illetve közös gazdasági érdekről van szó.

lábára göngyölődik. Szemét mereven szegzi a márványszoborra, s messze hallható, töredezett hangon mondja: Mária, e zászlót Marosszékről hoztam Neked . . . a Görgényi havasok alól . . . Ezzel elhagyta eszmélete. Nehány hörgő lélegzet és vége volt. Meghalt.

Négy tagbaszakadt remetei legény vitte ki a kápolnából. Az ájtatos búcsusok lelkén különös borzalom remegett át. Idegen népek fájdalommal félelemmel nézték a halott legényt. A tömegben eszméletlenül rogyott össze Györgyjakab Mária.

Az égen tisztán, frissen mosolygott a nap. Egy borsfenyőbokron pintyöké pityeggett, s valahol az erdő felől, vidám ismétlődő rigófűtty visszhangzott. S a kápolnában, s köröskörül a Koponyahegy peremén ezek és ezek fergetegszerű kórusa hömpölygött a kéklő horizont felé:

„Szép lilomszál,

Szűzek virága” . . .

S a gyeppen a halott legény. Kékesfehér, arcán megörvösödött, boldog mosoly gás.

Frasangi estély a kath. körben.

F. hó 7-én igen jól sikerült estélyt rendezett tagjai számára a Kath. Kör saját házában. A műsor nem volt nagy igényű, családias szórakozást ígért, mindazonáltal a szereplők avatottsága, a meghívottak érdeklődése s az egész mulatságon végighúzódó kedélyes, zavartalan, családias vidámság sokáig emlékeztetést tesz az estélyt a résztvevők előtt. Bár az elnökség a — a hely korlátosságára és a csaiadias műsorra való tekintettel nem sok meghívót bocsájtott ki, — mindazonáltal nyolc órára már a nagyterem telve volt, s a szebbnél-szebb asszonyok és leányok csoportja bekeretezte a körülálló, sötétruhás férfisereg-től, végtelenül bájos látványt nyújtott. — Városunk intelligenciájának nagy része megjelent az estélyen, s tulzás nélkül mondható, hogy valamennyien jól mulattak.

Az estélyt Simonyi Gyula főgimn. tanár prologia nyitotta meg.

Simonyi prologyszerű előadása rendkívül érdekes volt és humoros öteteivel már a bekezdéskor megteremtette a közönség kedélyhangulatát az egész est tartama-ra. Nem volt sablonos, hanem olyan elmés és szellemes, amilyent alig volt még alkalmunk élvezhetni.

A prolog után a kör dalosai Lányi Ernőnek néhány dalát énekeltek. — A sikerben, melyet az előadás aratott, ép oly része van a nagyevűi dalköltőnek, mint a szabatos előadásnak. — Ez utóbbi különben Kertész Károlyt dicséri, ki a dalokat betanította.

Ezután Bathó Fánika urleány és Beleznay Ferenc úr adták elő Gyulai T. „Mézeshetek után” című rövid vígjátékát oly természetesen és annyi ügyességgel, hogy a közönség alig fogyott ki a tapsokból. — Gabos F. ur mesélte el azután, miképen adták elő Othellót Jásztelken. — A közönség folytonos derűltsége és tapsai bizonyították, ami különben is általánosan ismert dolog, hogy Gabos urnak kiváló tehetsége van a komikumhoz, s mint komikus, nagy színpadon is bátran megállán helyét.

A tréfák sorát a „Csókon szerzett völegény” ripacsjelelenet nyitotta meg, melyet Bathó Márton (Csontay) Csete Lajos (Futaki) Gabos F. (Ripacs) és Beleznay F. (Virányi nefelejt) urak adták elő.

Mint mindnyájan talentumos emberek, egyformán osztoztak a sikerben; mindegyikük alakítása igen jó volt, mégis fokozottan derűltséget keltett Beleznay női alakítása. — Bathó tipikus földesúr volt, Csete és Gabos helyi színezetű mókái és rögtönzései csak hozzájárultak a derűltség emeléséhez. — Alig győzték a tapsokat megköszönni.

Sikerült volt az ezt követő álarcos felvonulás is. — Legjobb volt talán Barys Károly, mint erőművész és tenorista. Betörő jelmeze szinte megrémítette a gyenge idegzetű hölgyeket — A többi fantasztikusnál fantasztikusabb jelmez és maszki is igen sikerült volt, s a közönség nem győzött elegendet kacagni.

A műsört Csete Lajos ur kupléja fejezte be. — Az ügyesen választott és egy valódi színes rutinjában előadott kuplé is hálás elismerésre talált.

Nem csoda, hogy a hangulat így előlévén készívdte, jó kedvvel kezdődött a tánc s tartott reggel hatig. — A párok vidám kedvvel járták Homoki bandájának zenéjére a csárdást, meg a boszont s a négyesre annyi pár állott fel, hogy csak szűken fértek el valahogy a terem hosszában.

A piacon már ébredezett az élet, mikor a társaság oszolni kezdett. — Így hát a Kath. Kör otthonának ez a második felavatása is sikerült.

A jelenvolt hölgyek közül az alábbiaknak nevért sikerült feljegyeznünk:

Asszonyok: Ács Gáborné, özv. Barys Károlyné, Bathó Jánosné, Bathó Arisztidné, Berkó Istvánné, Beleznay Ferencné, Bog-nár Miksáné, Besenyi Jánosné, Békési Gyuláné, Bugyi Józsefné, Bartal Józsefné, Bas-ka Károlyné, Bartha Béláné, Csete Lajosné, Czigány Istvánné, Csák Jánosné, Csák Józsefné, Zsamos Lászlóné, Detki Andrásné, Dr. Firiczki Jánosné, Fejér Gyuláné, Frie-beisz Jánosné, Fuchs Bertalanné, Fridvalsz-ky Sándorné, Gabos Ferencné, Huber Rudolfné, Hanzéli Ödönné, Hoji Vilmosné, Ju-hász Nyitó Jánosné, Koncek Istvánné, Kol-ler Imréné, Kertész Károlyné, özv. Kova-csics Jánosné, Koncek Demeterné, Kiss Z Józsefné, Laczkovics Adorjáné, Legeza Mihályné, Mutnyánszky Endréné, özv. Mu-horay Béláné, özv. Mizsei Jánosné, Mizsey Jánosné, (Lajosmizséről), Nemes Viktorné, Oláh Pálné, ifj. Péntes Istvánné, Pesti Pé-terné, Pesti Andrásné, Rovny Istvánné, Su-ba Antalné, Sánta Lászlóné, Sáros Imréné, Sárközi Lászlóné, Sárközi M - né, Szent-györgyiné, Szele Jánosné, Szabó Józsefné, Szendrey Kálmánné, Takácsy Endréné, Tóth Józsefné, Ujházy Antalné, Vallus Istvánné, Vörseghy Istvánné, Dr. Viszney Béláné, Véninger Kálmánné, Valenti Jánosné, Va-lenti Deméné, özv. Kasza Istvánné

Leányok: Anvander Czeczil, Ács Ju-liska; Bordás Irénke, Bathó Fánika, Bugyi Irma, Bartal Lidia, Besenyi Erzsike, Birkás Margit, Friebeisz Csöre, Fridvalszky nővé-rnek, Gyurkóczy Mariska és Erzsike, Heve-si Szerénke (Lőrincz kátáról), Hoy Mariska, Koncek Ilus, Kiss Erzsike, Katona Jolánka (Jászkisérről), Mosó Hermin és Marcell, Nyitó Margit és Czeczil, Muhoray Irénke, Muhoray Margit, Oláh Mariska, Streitman Margit, Szele Malcsika, Suba Erzsike, Sár-közy Erzsike, Sánta Genována, Tarnay Ce-cil és Klári, Vallus Erzsike és Mariska, Va-lenty Rózsika, Tóth Teruska, Terenyi Mariska, Bokor Ella

UJDONSÁGOK.

— Szerkesztő—változás. Az általam kezdettől fogva vezetett „Jász-berény” című laptól való megválásom oka a köztem és a kiadó között a lap elveire vonatkozó oly áthidalhatatlan nézeteltérés volt, amely az el-válás következményeit vonta maga után. E helyen mondom hát köszönet-tel tisztelt olvasóimnak és nagyrabec-sült munkatársaimak e minőségem-ben élvezett szíves támogatásukért.

Beleznay László szerkesztő.

— Farsang végén. A mult heti szerdával megkezdődött a bűnbánat és ma-gabaszállás ideje. A Kath. Egyház hamut hintett hívei fejére és bűnbánati zsolotok hangjaival hívja az embereket a templo-mokba. A komor szürkeségtől áthatott nap, a hamvázszerda óta nagybőjt van. Szol-gálatot vélnék tenni a csöndes, szemlélődő emlékedésekben elmerülő szerető lelkek-nek, ha a nagybőjti templomi ájtatások sorrendjét közzéteszük. A főtemplomban minden szerdán és pénteken a 7 órai mi-se után nagybőjti tanítások tartanak Erdős András plébános részéről, a bőjti vásárna-pokon délután 3 órakor olvasóimádság s li-tánia után Anvander Andor hitoktató tart szentbeszédet. A ferencrendi atyák templo-mában minden péntek délután 3 órakor páter Kubusz Leontin házfőnök tartja az alkalmi beszédeket. Ugyanott vasárnapon-kint déli 1 órakor kereszt-búcsú lesz.

— Új főnök Szolnokon. Örömmel értesültünk, hogy Péntes László magyar ál-lam vasuti ellenőrt, városunk szülöttét Sza-jol állomás helyéről a szolnoki állomásra nevezte ki a vasuti igazgatóság főnöknek. Péntes Lászlónak az ország egyik első ál-lomás helyére történt ezen előtérítését nem protekció, hanem a felsőbbbbség előtt beiga-zolt kiváló szorgalma és hivatalos működé-sében való pontosságá eredményezte.

— Helyőrségi vizsgálat. Báró Both-mer Árpád a gyulai 2 ik honvéd gyalogez-red parancsnoka csütörtökön és pénteken tartotta a helybeli honvéd zászlóalj legény-sége felett szemlét, mely alkalommal az ál-talános vizsgálat során az altiszti iskola előadásait és gyakorlatait vizsgálta meg. Távozásakor megelégedését nyilvánította a tisztikarnak.

— A Kath. Kör. bőjti előadásai. Már fölhangozt a gáncs közp. kath. kö-rünk ellen azért, hogy működése nagy ré-szét a tagok társas összejövetelei teszik, melyekben a kaszinói jellegben kívül egye-bet nem igen található. Okos em-berek ezen vádra nem adnak semmit. Méltányolni kell már azt az eredményt is, ha kath. közönségünk, férfi intelligenciánk egy tekintélyes részét bármely tisztességes cím alatt összegyűjtetünk sikerült. A liberaliz-mus ereje a kaszinók pipafüstjében alakult ki és akik megérnének egymás mellett a kőri társaságban, bizonyos lathatatlan összetar-tozás kötelékével fonódnak egybe a köz-let terén is. Ott a körben magánszórakozás közben, fölmelengetjük az emberek lelkeit legalább akkora bátorságra és öntudatra, hogy megszokják katolikus voltak emle-gesetést. Azután rendeztünk egy barátságos farsangi estélyt, ahol kacagtunk, mulattunk szépen feszletlenül, szorongva, de meleg közvetlenségben. A közp. kath. kör megra-gadja immár a kifelé hatás és térfoglalás eszközeit. Komoly munkát kezd a kör, mi-dőn a nagybőjti vasárnapok délutánain 4 órakor a kör nagyteremben ismeretterjesztő előadásokat tart, amelyekre az elnökségnek Erdős A. plébános, Dr. Szombathy I. igazgató, Dr. Barys J. hittanár, Dr. Visz-ney B. és Dr. Firiczky J. főorvosok, An-vander Andor hitoktató, Simonyi Gyula ta-nár urakat sikerült eddig megnyerni. Az élvezetes előadások elé nagy várakozással tekintenek a kör tagjai.

— A jászberényi emberbaráti in-tézmények a mult hetekben egytel ismét szaporadtak. Az orsz. Izraelita Patronage Egyesület alakította meg Jászberényben az első vidéki fiókját. Az Egyesületnek egyik célja a fiatalok büntetésöknek megmentése a társadalomnak. A másik fontos feladata, hogy az állami gyermekmenhely zsidó val-lású neveltjeit vallásos nevelésben része-sítse, tehát erkölcsüket nemessite, „ami vé-geredményben nemcsak felekezeti, de tár-sadalmi szempontból is nagy horderejű cselekedet,” így mondja az előzetes jelen-tés. Mi örömmel vetünk tudomást ezen nemescélú intézményről. De ami nekünk leg-inkább imponál, az a bátorság, hogy a váháserkövesi nevelés és vallásos alapon való szervezkedés úttörőkre talált nálunk is.

Midőn a 30 éves multtal dicsekvő jászberényi teletezetlen nőegylet virágzása idején itt az izraelita közönség megalakítja az izr. nőegyletet, az uri és polgári kaszi-nó nekik is nyitot kapui előtt megalakítják a kereskedelmi erősen faji jellegű kört, a Patronage-Egyesület fiókját szinten telete-zeti alapon szervezik, — ezen tények oly öntudatos, célirányos munkák, a faji és vallási öszetartás oly erősen ápolat érzetet tüntetik föl, amely előtt minden elfogulatlan szemlélődő kalapot kell emelni. Mi nem felekezeti eskedést látunk e szervezkedés-ben, hanem annak a nagy igazságnak ekla-

táns igazolását, hogy minden, akár társadalmi, akár politikai — a közel jövő igazolni fogja — intézménynek legfőbb mozgató ereje a — vallás. Mi meghajítjuk zászlónkat a helybeli zsidóság előtt, mert példát mutattak minden vallásúknak, hogyan kell öntudatos, komoly munkát kezdeni és folytatni. Vivant sequentes!

— **Az újbank alakulása.** A Gazdák, kereskedők és iparosok bankja részv. társaság mint leujjabb pénzintézet mult vasárnap tartotta meg a Lehel- szálló nagytermében választó közgyűlést, melyben az alapszabályok elfogadtattak és bejelentették, hogy a kibocsátott 2000 darab 100 koronás névértékű részvényen kívül a 27 gyűjtőben 8 nap alatt 157 tulajgyűzés volt. A teljes számban megjelent részvényesek azután az igazgatóságot választották meg a következőképen: Elnökgazgató lett *Bognár Mihály*; igazgatósági tagok: *Erdős András* (h. elnökgazgató.), *Vallus István*, *Dr. Hainzl Arthur*, *Dr. Sárközy Miklós*, *Koller Imre*, *Dr. Szabó József*, *ifju. Sárközy János* (V. ker.), *Papp László*, *Kohn Ede*, *Dr. Hajdú Árpád*, *Hajdú Zoltán*, *Berkó István* és *Simon Zsigmond*. A közgyűlés után az igazgatóság az intézet tisztikarát alakította meg. Vezérigazgató lett *Dr. Szabó József*; ügyész *Dr. Hajdú Árpád* és pénztáros: *Koller Imre*. Felügyelő biz. elnök *Mosonyi Antal*, tagok: *Dr. Neuman Lipót*, *Dr. Bathó Károly* és *Hoy Vilmos*. Az intézet saját házában (Dr. Almásy László féle ház.) március elején kezd meg működését. A részvények 20% befizetése most folyik.

— **A Hargita alatt.** Kiss Menyhért a jászberényi közönség előtt már nem idegen személy. Sőt nemcsak ismerős, de olyan jóbarát, akit szeretünk s aki minket viszont szeret, mert poéta lelke a jász ég alatt amennyi szépet, nemeset talált, hogy igérete szerint tanulmányozni fogja a jász népet s majd ír is rólnak. Legutóbb kedves hazájáról, a székelyföldről írt könyvet a fenti címen s a tüzésvérű magyar poéta prózában mutatkozik be ismét. Őszinte kedves dolgokat mond el a Hargita alól meleg hangon, szépen keresetlen szavakkal. „A hangja lágyan körülölel, becézget, azután észrevétlenül belénk lopja az ő átértett érzéseit — írja a fővárosi kritika, mely valóságos himnuszokat zeng könyvéről — játékot úz a szívünkkel össze is szorítja, de mielőtt sirni kezdenénk, elengedi, megsimogatja.” A novellás kötetből az első mai tárcánkban közöljük. Kiss Menyhért megérdemli, hogy szeressük; könyve, hogy olvassuk. A csinos kiállítású könyv megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

— **Szabad lyceumi előadás.** A mult szombatn előkelő és nagy közönség élvezte Karádi Győző felolvasását a gimnáziumi tanári kar részéről rendezett ismeretterjesztő előadások során. Karádi Mikszáth Kálmán írói jellemzésével csak szaporította azon sikereket, melyeket minden nyilvános szereplése alkalmával elérni szokott az ő páratlan szellemes humoros modorával. A következő előadás Turóci Istváné Molliere és vigjátékairól.

— **Társadalmi életünk** két igen rokonszenves alakját veszítjük el mihamarabb. Értesülésünk szerint ugyanis a Korona-drogéria tulajdonosa, Muttányzsky Endre barátunk gyógyszerértartó vevén Szász-kabányán (Krassószörényi vm.) kedves neje pedig az ottani tanítóiskasszonnal állást cserélvén, városunkat pár hét múlva elhagyják. Távozásuk fölött őszinte sajnálatunk mellett tisztelő szeretetünk kíséri a kedves úri családot s azon hő kívánságunk, hogy a kies szép vidéken új otthonukban is boldogság és közszeretlet legyen osztályrészünk.

— „Ne tudja a balkezed, a mi jót

tesz a jobb” — mondja a szent Könyv. Nem is hivalkodásból vagy emberi dicséretért adunk hírt arról az igazán nemes és humánus katolikus intézményről, mely páduia szent Antal kenyere címen ismeretes, hanem inkább az irtalmas szívű közönség figyelmének felhívása végett. A főtemplomban dec. 8-ika óta a kórus alatt kitett szent Antal perselyben 134 kor. alamizsna gyűlt össze, amelyből most olyan szegényeket segélyeztek, akik koldulni vagy szegényházba nem mehetnek emberi tekintetből, de valamikor jobb napokat látva most saját hibájukon kívül inséget szenvednek. Például a sok között egy egész télen beteg és keresetképtelen iparost, kinek nagyszámú családja igen érezte a szegény családapa ágyhoz szegzett voltát. Derék plébánosunk személyesen vitte szét a szegényeknek a titokban kiosztott segélyt, hogy a szemérmes szegényeknek ne kelljen pirulniuk.

— **Műkedvelő előadás.** Mult vasárnap este érdekes dilettáns előadás színtere volt a helybeli kath. legényegyesület nagyterme. Az előkelő iparos és úri közönségtől zsúfolásig megtelt helyiségben egy minden tekintetben sikerült színi előadással kísérték el a farsangot. A tót leány című ismert népszínművet adták, hol a szereplők mindenike kitett magáért s így a legjobb műkedvelő erőkh felhasználásával az est kitünően mulattató egészét nyújtott a hálás közönségnek. A főbb szerepekben játékkukkal kitüntek: Rékasi Antal Misó, Biró Gizuska Hanka, Biró Lujzika Panka, Besenyi Annus Örsze, Zsótér Dezső Brobolya és Rékasi József Kospál szerepében. Az előadás minden részletében összességében volt, mely nagy részben Csete Lajos érdeme. Előadás után virradatig táncolt az aranyifjúság.

— **Egyleti hír.** A jászberényi római katolikus Legényegylet február hó 6- tartotta évi rendes közgyűlést, mely közgyűlés a nagyközönség figyelmére azért méltó, mivel ez alkalommal történt meg az egyesületnek az új alapszabályok szerint való berendezkedése. Az alapszabályok a mult évi szegedi katolikus naggyűlésen emelkedtek országos érvényre, s mamár minden katolikus Legényegylet ezen kormányhatósági lag is jóváhagyott alapszabályok szerint működik. A választmány tagjai az új szervezést szerint nem csupán az iparos segítők közül, hanem a társadalmi osztályok különböző rétegeiből választatnak, hogy ilyképen az egyesület tevékenysége annál elevenebb és eredményesebb legyen. Élénk érdeklődéssel fogjuk kísérni e több évtizedes multa visszatekintő egyesület működését.

— **Halál egy ütés miatt.** Még a mult év december havában történt Jászfényszaru, hogy *Rusai Nándor* községi belrendőr *Szabó Sándor* ottani 20 éves legényt az utcán ok nélkül megütötte. A kezelő: *Dr. Grün* József hatvani orvos ekkor a legényen füldebőrártva repedést állapított meg. A legény most a mult héten állítólag az ütés okozta betegségben meghalt. Az eset felderítése veggett megindították *Rusai* ellen a bünyefítő eljárást.

— **Felülfizetések.** A központi katolikus kör február 7-iki farsangi estélyén felülfizettek: *Erdős András* 8 koronát, *Lukács Ferenc* és *Németh Kelemen* 7-7 kor. *Sipos Géza* 5 kor. *Hainzl József* és *Vallus István* 4-4 kor. *Bárdos Pál* *Kubusz Leon* tin és *Darányi Ferenc* 3-3 kor. *Belezny Dienes*, *Ziska János*, *Csák József*, *Pray Húgó*, *Paray Imre*, *Novotha Andor*, *Dr. Sipos K. Béla*, *Nemes Viktor*, özv. *Hegyi Józsefné*, *Selmeczy Imre* 2-2 kor. *Kovács G. István*, *Sárközy László*, *Kiss János*, *Fehér Gyula* 1-1 koronát. *Szatmáry Péter* 60 fillér és *Csák Árpád* 40 fillér. Ezen kívül *Horthy*

Gyula cukrász által szűnőrákor a kör javára kioszolt torta árából nyújtott 18 kor. 40 fillér. Az estély tiszta jövedelme igen jelentékeny összeg.

— **Elhaltak a héten Jászberényben.** *Szabó Ilona* 6 hónapos *Váci Márkus* 20 éves *Nagy Béla* 3 hónapos *Gömöri Sándor* 3 hónapos *Major Károly* 3 hónapos *Molnár Istvánné Móra Czigel* 76 éves korában.

— **Születés.** Született a héten: *Dudás Józsefnek* gyermeke *János*, *Velkei Jánosnak* halva született leánya, *Sápi Eleknek* fia *Elek*, *Móczi Menyhértnek* fia *Árpád*, *Vannák Istvánnak* fia *József*, *Besenyi Jánosnak* leánya *Ilona*, *Kóczián Kálmánnak* fia *Ferenc*, *Sárközy Imrének* leánya *Rozália*. *Doró Jánosnak* leánya *Juliánna*, *Czigány Jánosnak* leánya *Erzsébet*, *Pocsai Jánosnak* fia *István*, *Rédei Györgynek* leánya *Terézia*, *Kiss Annának* leánya *Erzsébet*, *Szapponas Józsefnek* fia *János*, *Csik Jánosnak* fia *János* *Sándor* Istvánnak leánya *Erzsébet*. Összesen 15; ezzel szemben a halálozások száma 8. Egy heti szaporulat 7,

Kiadó:

Pesti Péter

579 szám.

Tkv. 1910.

Árverési hirdetményi kivonat.

A jászberényi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság *Leitersdorfer Dávid*, végrehajthatónak néhai *Bozoki János*, végrehajtást szenvedett elleni ügyében, a Gazdasági bank részvénytársaság hatvani bej. cég jelzalogos hitelező kérelmére, arra való tekintettel, hogy árverési vevők az árverési feltételeknek eleget nem tettek, amennyiben az árverésen megvett, alábbi ingatlanok egész vételárát mindeztideig be nem fizették, özv. *Bozoki Jánosné*, sz. *Kis Erzsébet* mint kisk. *Bozoki Erzsébet*, *Margit*, *Ilona* és *János* t. és t. gyámja, *Borbás Balázsné*, *Bozoki Jolán* és *Bujdosó Istvánné* sz. *Bozoki Mária*, mint kiskoru *Bujdosó Erzsébet*, *István*, *László*, *Anna* és *Mária* t. és t. gyámja árverési vevők ellen az 1881. évi 60. t.-c. 185. §-a alapján, ez újabb végrehajtási árverést 220 kor. tőke, ennek 1908. évi június hó 15 napjától járó 6% kamatai 86 kor. 75 fill. per- és végrehajtási már megállapított és a még felmerülendő költségeknek, továbbá a csatlakozottnak kimondott Jászárokszállási takarékpénztár-egyesület javára 9000 és 743 kor. a Jászkerületi népbank és takarékpénztár javára 800 kor., *Moskovitz J.* utóda cég javára 1200 kor., a Gazdasági bank részvénytársaság javára 3500 és 2300 kor., *Lusztig Ignác* javára 300 kor., a szolnoki kir. törvényszék és a jászberényi kir. jbiróság területén levő s a jászdozsai 1453 sz. betétben A. I. 204, 205, 4199, 6924 és 6225 hrsz. a ingatlanra 1220 kor. és az ugyanezen betétben A. II. 5795 és 5796 hrsz. a ingatlanra pedig 969 korona kikiáltási árban a következő feltételek mellett elrendeli.

1. Az árverés megtartására határnapul 1910 évi március hó 9-ik napjának délelőtt 9 óráját tűzi ki Jászdozsza községében.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok

a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adatnak el.

3. Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénz fejében az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 6-án 3333 sz. a. kelt J. M. rendelet 3. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

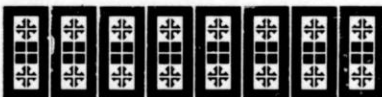
Az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 10%-áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelemmel kívül marad és az árverésben, — melyet haladéktalanul folytatni kell, — részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlan az által, illetőleg több árverező közül a legtöbbet ígérő azt megvettnek jelentetik ki. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladta, az előbbi bekezdés szabályai alkalmazhatnának.

4. Vevő köteles a vételárát az árverés jogerőre emelkedésétől számított egyenlő 3 részletben 15 napi időközben, minden egyes vételári részletnek árverés napjától számítandó 3% kamataival együtt az 1881. évi december hó 6-án 39415 sz. a. kelt J. M. rendeletben előírt módon a jászberényi kir. adó-, mint bírói letétpénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Kelt Jászberényben, a kir. járásbíró-ság, mint tkvi hatóságnál 1910 évi január hó 22. napján.

Dr BARÁTH, kir. járásbíró.

Kis hirdetések.

Kis hirdetések egyszeri közlése 10 szög 50 fillér, minden további szó 5 fillér. — Az első és vastagabb betűkkel szedett szavak kétszeresen számíttatnak.

Tanulóleányok

felvétetnek Stern Izidoré női és tehérmű-szalongájában helyben.

Egy

üzlethelyiség azonnal kiadó, ugyanitt egy nagy istálló. Cím Pestü Pál IV. ker. Vásár-utca.

Kiadó

olcsón két szoba és egy konyha. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó ház

melyben 2 szoba, 1 előszoba, 1 mellékszoba, 1 konyha, éleskamara és pince van a IV kerületben Bővebbet a kiadóhiv.

Egy

25 éves, csinos és szolid gazdálkodo, kinek 20000 korona értékű fekvő birtoka van, ez uton óhajtott hozzá illő háziasszony, szolid és síkkes lánykával házasságra lépni, 8000 kor. azonnali hozományjal. Cím a kiadóhivatalban al.

Felhívás!

Tisztelettel van szerencsénk felhívni a t. kereskedő- és hirdetőközönség szives figyelmét LAPONKRA, miután első évnegyedben mint mutatványszámot

2000 példányban

küldjük szét a megyében s így legjobban kifizeti magát a lapunkban közölt hirdetés.

És tekintettel erre,

fele árban

teszünk közzé hirdetést, mint bármelyik hetilap.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban Jászberény, Vásár-utca 2 sz. Pesti nyomda.

Az apróhirdetést sem tessék figyelem nélkül hagyni, mert az is arra vall, hogy **legolcsóbb** áron akarjuk a nagy közönségnek üzleti, kereskedelmi, adás-vételi, tanonc-szerzési vagy bármilyen más céljainak elősegítését.

Még Jászberényben nem volt hogy 50 fillérért leközöljenek egy háztulajdonosnak, hogy a háza eladó. Többszöri hirdetésnél óriási árendedmény.

Legszebb modell kalapok

a közelgő tavaszi szezonra legolcsóbban kaphatók

Schönfeld Margit

női kalapdivattermében Jászberényben.

ly feltűnő hirdetés 1 koronába kerül!

Tessék elolvasni!

Legolcsóbb árak!

Miért legolcsóbb?

Mert 2 gyorsajtóval és 5 segédgéppel van felszerelve üzletem.

Banki

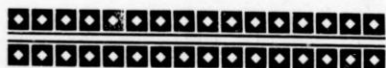
és üzleti könyvek

előzetes megrendelésre eszközöltetnek, szavatosság mellett

Pesti Péter

könyvnyomdája, könyvkötészete és papírkereskedésében

Jászberény, Vásár-utca 2. sz.

Pénzt

takarít meg, ha

heti és napilapokra

Pesti Péter

könyvnyomdájában fizet elő. Az utalvány bélyegköltséget a cég viseli.

Bámulatos

választékban kaphatók

levélpapírosok.

PESTI

PÉTER

JÁSZBERÉNY.

Könyv-, papír-,
író- és rajzser-
kereskedés.

Könyvnyomda.
Tömöntöde.
Könyvkötészet.

„JÁSZ UJSÁG”

kiadóhivatala.

Ma már súlyt helyez mindenki a

formára.

A

legszebb kivitelben

készülnek

Pesti Péter

könyvnyomdai műintézetében
JÁSZBERÉNYBEN.

Lakodalmi és báli meghívók, eljegyzési kártyák, névjegyek, gyászjelentések, iskolai értesítők nagyobb művek és minden nyomdai szakba vágó munkálatok.

Kaszinók, körök és egyesületeknek árendemény!

Rendkívül olcsó árak!

Lelkiismeretes kiszolgálás!

Gramofonok

mindent felülmuló, kizárólag eredeti elsőrangú gyártmányok legolcsóbban kaphatók

Pesti Péternél Jászberény. Nagy kétoldalú lemez 2.80 fillér.